

BIOLOGIJA 9

Ta teden bomo snov utrdili.

Pripravila sem vam poskusno preverjanje iz **živih sistemov in dedovanja**.

Če ste delali sproti, boste vse odgovore na vprašanja našli v vaših zapiskih v DZ. Seveda si lahko pomagate tudi z učbenikom.

OŠ Šmartno
Dne:

Ime in priimek:

1. POSKUSNO PREVERJANJE - BIO 9 (živi sistemi, dedovanje)

1. Razloži, kakšna je **vloga vode v živih organizmih!** DZ str.16 4t

---

---

2. **Bionika** je sodobna biološka veda, ki proučuje energetske spremembe, delovanje in zgradbo živih organizmov ter na podlagi zgledov iz narave razvija nove tehnične rešitve. Učb.str 13 ali zapiski DZ 1t
Napiši dva izuma za katera je človek dobil idejo iz narave.

---

3. Bakterije si lahko pridobivajo organske snovi kot **avtotrofi** ali kot **heterotrofi**. Razloži! DZ str.16 3t

---

---

4. Razmisli, kdaj organizmi porabijo **več energije, za spolno ali za nespolno razmnoževanje**. 3t
Odgovor utemelji ! DZ str.23, učb.str.38

---

5. Paličnjaki se v ujetništvu razmnožujejo nespolno. V takšni populaciji so prisotne le samice, njihovi potomci se razvijejo iz neoplojenih jajčec. DZ str.23

a) V kakšnem okolju imajo večjo možnost preživetja? Utemelji.

2t

---

6. Molekulo DNA sestavljajo nukleotidi. DNA nukleotid je zgrajen iz **organske baze, fosfatne skupine in sladkorja deoksiriboze**. V preglednici so zapisani odstotki adenina in gvanina v molekulah DNA v celicah človeka in žita.

ORGANSKA BAZA	Človek	Žito
Adenin	30 %	27%
Gvanin	20%	23%

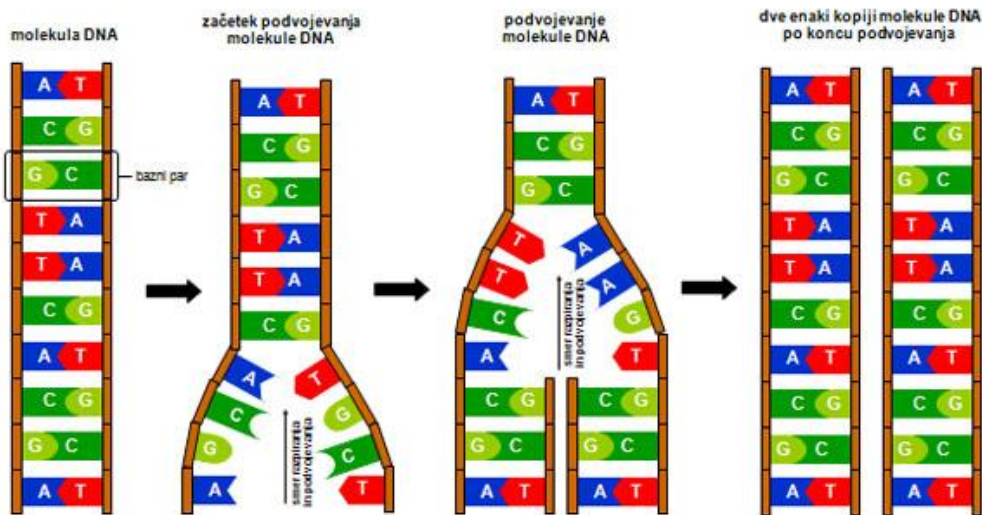
a) Zapiši, koliko odstotkov **timina** je v molekulah DNA celic človeka? _____

1t

(uporabi logiko, če veš, da je razmerje med bazami 1:1)

7. Razloži mehanizem, ki zagotavlja **natančnost podvajanja** molekule **DNA**? Pomagaj si s sliko! DZ str.20 nal.2

3t

---

8. Mutacije so naključne in lahko nastanejo spontano v procesu mitoze ali mejoze, lahko pa jih povzročijo različni mutageni dejavniki, ki so v okolju prisotni po naravni poti ali zaradi vpliva človeka. 3t

Naštej tri dejavnike, ki povzročajo mutacije. Učb.str.81

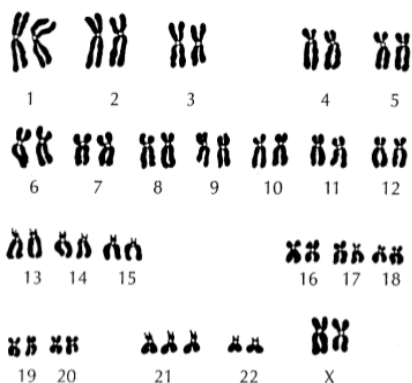

---

9. Dopiši, za katero vrsto mutacije gre? Učb.str 82 3t

- a) Mutacije, kjer gre za spremembe števila kromosomov ter s tem strukture genoma. _____
- b) Mutacije, kjer gre za spremembe strukture kromosoma. _____
- c) Mutacije, kjer gre za spremembe zaporedja ali števila nukleotidov v DNA ter s tem zapisov v posameznem genu. _____

10. Slika prikazuje kariogram nekega osebk. Odgovori! Učb.str.54 3t

- a) Kaj je kariogram? /1t

- b) Kateri sindrom prikazuje kariogram? Opiši ga! / 2t

---

11. Moškemu s krvno skupino A in ženski s krvno skupino B, se rodi hčerka s krvno skupino O. 3t

Nariši rodovnik družine z ustreznimi genotipi. Učb.str.50 , zapiski v DZ

12. Gregor Mendel je pri svojih poskusih npr. opazovanje barve cvetov graha, natančno vedel, kateri rastlini sta starševski rastlini.
 Kako je to dosegel? Zapiski v DZ ali učb.str.30

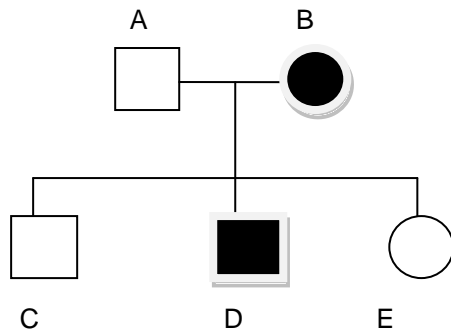

---

13. Alel za zvijanje jezika s črko **Z** je **dominanten**, alel za raven jezik **z** pa je **recesiven**.
 Iz danih podatkov v rodovniku ugotovi: glej del.liste v DZ

- a) Kakšen genotip ima oseba E? _____
 b) Koliko oseb je recesivnih homozigotov? _____
 c) Koliko oseb je dominantnih heterozigotov? _____

Legenda:

raven jezik -

zviti jezik -

36 t

- 100 - 90% = 5
 89-76% = 4
 75-61% = 3
 60 - 46% = 2
 45-0% = 1